

ISO 24097-1 - ITS - Používání webových služeb (doručení stroj-stroj) pro ITS službu doručení – Část 1: Realizace interoperabilních webových služeb

Aplikační oblast: [Architektura ITS systémů](#)

Počet stran: 58

Zavedení normy do ČSN: originálem

Rok zpracování extraktu: 2010

Skupina témat: Používání webových služeb v ITS

Téma normy: Používání webových služeb

Charakteristika tématu: Realizace interoperabilních webových služeb

Úvod, vysvětlení východisek
Úvod do specifikace webové služby pro sektor ITS
Popis architektury, hierarchie, rolí a vztahů objektů
Postup návrhu požadavků na případy užití a standardizovanou mezinárodní architekturu webových služeb
Popis procesu / funkce / způsobu použití
Popis rozhraní / API / struktury systému
Definice protokolu / algoritmu / výpočtu
Definice reprezentace dat / fyzikálního významu
Definice konstant / rozsahů / omezení

Úvod

[Služby ITS](#) se vyvíjí od těch jednoduchých na [omezeném](#) území k široké škále služeb, založených na vzájemné spolupráci mnoha systémů v prostoru. V současné době je vyžadováno, aby [služby ITS](#) komunikovaly nejen na stejné úrovni v prostoru, ale též mezi různými službami uvnitř i vně ITS. Příkladem může být komunikace mezi managementem dopravy a navigačními systémy, systémy ochrany prostředí, komerčními systémy řízení dopravovaného zboží, atd.). Tyto systémy jsou obvykle rozmístěny v rozsáhlém území, používají různý hardware, různé operační systémy, komunikační prostředí nebo vývojové jazyky. Proto je nutná systémová koordinace napříč organizacemi způsobem, který je flexibilní, rychlý a za rozumnou cenu. Používání webových služeb může významně zjednodušit i redukovat cenu [služeb ITS](#) a tím přispět k jejich širšímu uplatnění. Webová služba je definována jako softwarový systém navržený k tomu, aby podporoval spolupráci stroj - stroj přes síť Internetu.

Poznámka: Extrakt uvádí vybrané kapitoly popisovaného dokumentu a přejímá původní číslování kapitol.

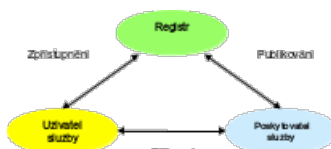
Užití

Tato norma je navržena tak, aby poskytovala údaje a vysvětlení těm, jenž vytváří mezinárodní normy ITS a těm, kteří vytváří specifikace, implementace a instalace inteligentních dopravních systémů.

1. Předmět normy

Předmětem této normy je specifikovat architekturu orientovanou na služby (SOA) pro realizaci webových služeb (WS) interoperabilních inteligentních dopravních systémů (ITS). Chování webových služeb je popsáno na úrovni metadat (tj. vyšší úrovni abstrakce), aby se umožnilo automatické generování programu, jak na straně uživatele služby (žadatele o službu), tak i poskytovatele služby.

Na obrázku 1 je ukázána nejvyšší úroveň případu užití webových služeb, kde hlavní entity jsou poskytovatel služeb, uživatel služeb a registr. Registr zahrnuje obchodní a technické informace (rozhraní a zásady). Poskytovatel služby komunikuje s registrem, aby mohl „publikovat“ svou službu, kterou nabízí. Služba je charakterizována deskriptorem rozhraní webové služby v jazyce popisu webových služeb (WSDL) a zásadám (zásady WS). Uživatel služby komunikuje s registrem, aby zjistil daného poskytovatele služby, kterou hledá. Komunikace probíhá pomocí dialogu univerzálního popisu, zpřístupnění a integrace (UDDI) a odkazu na koncový bod (EPR). Jakmile uživatel služby identifikuje poskytovatele služby, přihlásí se k službě prostřednictvím protokolu SOA.

Obrázek 1 – Příklad užití webových služeb

2. Související normy

[ISO 14813-1](#) Část 1: Domény služeb, skupiny služeb a [služby ITS](#).

ISO 14817 Dopravní informace a systémy řízení — [Požadavky](#) na centrální [datové registry](#) a [datové slovníky](#) informačních a řídicích center dopravy ITS.

[ISO 24531](#) Inteligentní dopravní systémy – [Architektura](#) systému, taxonomie a terminologie – Využití [XML](#) v normách ITS, [datových registrech](#) a [datových slovnících](#).

W3C, rozšiřitelný jazyk se značkami ([XML](#)) 1.0 (třetí vydání) (04 únor 2004)

W3C, [jmenný prostor](#) v [XML](#) (14 leden- 1999)

W3C, [XML Schéma](#) část 1: Datové typy (02 květen 2001)

W3C, [XML Schéma](#) část 2: Datové typy (02 květen 2001)

W3C Poznámky, popis jazyka webových služeb (WSDL) 1.1 (15 březen 2001)

W3C, popis jazyka webových služeb (WSDL) Verze 2.0: Jádro jazyka a [schéma](#) (26 červen 2007)

W3C, popis jazyka webových služeb (WSDL) Verze 2.0: Doplnky a SOAP 1.2 závazné [schéma](#), HTTP závazné [schéma](#) (26 červen 2007)

W3C, jednoduchý objektový přenosový protokol (SOAP) 1.1 W3C Note (08 květen 2000)

W3C, SOAP verze 1.2 část 1: Rámec [zpráv](#) (druhé vydání) (24 červen 2003)

W3C, SOAP verze 1.2 část 2: Doplnky (druhé vydání) (24 červen 2003)

W3C, Zásady webových služeb 1.5 – rámec + příloha (04 září 2007)

W3C, Jazyk [XML](#) Path (XPath) Verze 1.0 (16 listopad 1999)

W3C: Rámec XPointer (25 březen 2003)

W3C, adresování ve webových službách 1.0 – Jádro (09 září 2006)

W3C, adresování ve webových službách 1.0 – spojování v SOAP (09 června 2006)

W3C, adresování ve webových službách 1.0 – [metadata](#) (04 září 2007)

W3C, MTOM Zásady sériového záznamu 1.1 (18 září 2007)

OASIS, Webové služby – Zásady bezpečnosti 1.2 (1 červenec 2007)

OASIS, Zásady [spolehlivosti zpráv](#) webových služeb (WS - RM Zásady) Verze 1.1, 07 leden 2008

OASIS, UDDI Verze 3.0.2, UDDI Návrh specifikace technické komise k datu 20041019

Organizace interoperability webových služeb, základní profil verze 1.1 finální materiál (2004 08- 24)

3. Termíny a definice

Dokument obsahuje 9 termínů, z nichž klíčové jsou následující:

NF pseudo-schéma je používáno pro reprezentaci [syntaxe](#) webových služeb.

složitelost schopnost umožňující po částech přidávat webovým službám nové [vlastnosti](#).

doména funkční oblast při uplatňování zásad (například bezpečnosti, [spolehlivosti](#), transakci, optimalizaci [zpráv](#)).

ITS standard webových služeb webové služby navržené pro specifickou podporu [služeb ITS](#) přes internet.

platforma hardware, operační systém, komunikační prostředí a vývojový jazyk aplikace, které vytváří prostředí systému.

uplatnění zásad prvek metadata služby, který identifikuje doménu specifického chování (jako zpracování [zpráv](#), bezpečnost, [spolehlivost](#) a transakce).

výraz pro zásady formální reprezentace uplatnění zásad, založená na jazyku webových služeb.

metadata webových služeb nejvyšší úroveň popisu webové služby, které řídí poskytování této služby.

Další termíny a zkratky z oboru ITS jsou obsaženy ve [slovníku ITS terminology](#).

4. Symboly a zkratky

Dokument obsahuje 33 zkratk, z nichž klíčové jsou následující:

HTTP - (*hypertext transfer protocol*) protokol přenosu hypertextu

HTTPS - (*hypertext transfer protocol security*) zabezpečený protokol přenosu hypertextu.

SOA - architektura orientovaná na služby (*service-oriented architecture*)

UDDI - univerzální popis, zpřístupnění a integrace (*universal description, discovery and integration*)

WS - webová služba (*web service*)

WSDL - jazyk popisu webových služeb (*web services description language*)

Další termíny a zkratky z oboru ITS jsou obsaženy ve slovníku ITS terminology (www.ITsterminology.org).

5 Notace

V kapitole jsou uvedeny postupy pro tvorbu [předpon](#) a [názvů](#) pro konstrukce webových služeb, včetně internetových odkazů na konkrétní [definice](#) a principy.

6 Základní koncept standardizace webových služeb

Webové služby vyžadují početné funkce, a proto základem je porozumění [architektuře](#). Organizace pro standardizaci webových služeb vytváří rovněž normy pro [architekturu](#) orientovanou na služby (SOA).

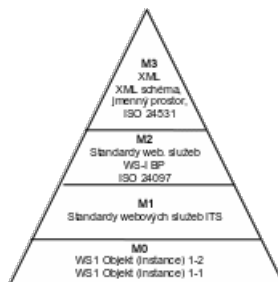
Základní filosofie [architektury](#) orientované na služby je:

- systémy budou propojeny volně [zprávami](#),
- systémy budou spojeny dynamicky,
- systémy budou vytvářet funkční celky.

Funkční celky v [architektuře](#) orientované na služby jsou následující:

- koordinace služeb,
- popis rozhraní a odpovídajících zásady služeb s využitím [metadat](#),
- kvalita služeb,
- zpracování [zpráv](#),
- transformace,
- publikování a zpřístupnění služeb.

Mezinárodní normy pro standardizaci webových služeb na jednotlivých úrovních přibližuje následující obrázek.

Obrázek 2 – Struktura standardů [webových služeb ITS](#)

7 [Metadata](#) webových služeb

Standardy webových služeb jsou založeny na [architektuře](#) orientované na služby (SOA). To znamená, že WS je složena z vrstvených funkcí. Nejvyšší vrstvou je vrstva koordinace služeb. Další vrstvou je vrstva popisu služeb. Tato vrstva je obecně řečeno vrstva [metadat](#). Vrstva popisu služeb sestává ze tří částí, a to z popisu rozhraní, zásad a komponenty adresování. Jazyk popisu webových služeb WSDL slouží k popisu informačního rozhraní. Mezinárodní standard [metadat](#) webových služeb musí být deklarován ve formalizovaném tvaru. Při změně rozhraní nebo zásad musí být analyzován křížový dopad a provedena křížová změna.

8 [Požadavky](#) a doporučení pro použití vrstvy popisu služeb

Vrstva popisu služeb využívá normy pro WSDL, WS – zásad a WS – adresování. Tato kapitola popisuje zásady tvorby interoperabilních [webových služeb ITS](#) s využitím těchto norem. Pomocí WSDL jsou popisovány technické podmínky mezi poskytovatelem a příjemcem webových služeb. SOAP je protokol přenosu [zpráv](#). WSDL 1.1 i 2.0 umožňuje vybrat některý z přenosových protokolů SOAP, http nebo MIME.

V kapitole jsou podrobně popsány a na příkladech ukázány:

- [Požadavky](#) a doporučení pro použití pod-vrstvy popisu rozhraní (WSDL)
- [Požadavky](#) a doporučení pro použití pod-vrstvy popisu zásad (WS - zásady)
- [Požadavky](#) a doporučení pro pod-vrstvu popisu zásad (WS - zásady)

9 Vrstva publikování/zpřístupnění (UDDI/ISO 14817) - [požadavky](#) a doporučení

UDDI, univerzální popis, zpřístupnění a integrace je používán pro zpřístupnění potřebné služby uživateli a poskytuje technické podmínky pro použití služeb. UDDI je typ adresáře s různými možnostmi použití např. veřejný celosvětový adresář služeb kde není omezen přístup pro B2C (obchod pro koncové zákazníky) apod.

UDDI zahrnuje tyto části:

- podnikové a organizační informace
- informace o [vztazích](#) mezi podniky a organizacemi

- servisní informace
- technické informace týkající se použití služby
- informace o rozhraní

Kapitola dále obsahuje tabulku porovnání UDDI a [datových registrů](#) / slovníků podle normy ISO 14817 z různých pohledů. Rovněž zde jsou formulovány [požadavky](#) a doporučení pro registraci služeb.

Příloha A (informativní)

V příloze jsou uvedeny příklady [syntaxe](#) WSDL 1.1 [syntaxe](#) (A.1) a WSDL 2.0 [syntaxe](#) (A.2) v BNF pseudo-[schéma](#), na které je odkazováno v tomto standardu. V závěru přílohy je uveden seznam použité literatury.

Související termíny

- [inline schéma \(ve WDL\)](#)
- [místní kód](#)
- [platforma](#)
- [rozšířené normy webové služby](#)
- [skladebnost](#)
- [technický model](#)
- [webové služby ITS](#)
- [základní normy webové služby](#)